

Pavel Houser

Vzkaz od vládců za mostem

„Celý život je jen sada obrázků v mozku, u nichž není žádný rozdíl mezi těmi, které se zrodily ze skutečných věcí, a mezi těmi, které se zrodily z vnitřních snění, a není proč cenit si jedněch víc než druhých.“

H. P. Lovecraft: Stříbrný klíč

I.

Sledoval jsem kroky Teda Gloomera, a tak jsem na své cestě vstoupil i na dlouhý most překračující podivné údolí. V hloubi pode mnou se rozkládalo jedno ze slaných jezer plných mrtvé vody. Me ale v tu chvíli zajímaly především postavy v tmavých pláštích, které mi zastoupily cestu. Zřejmě právě oni byli pravzorem všech příběhů o strážcích. V rukou v tuto chvíli nesvírali nic, třebaže většina mladších legend jim později přisoudila meče. Jak jsem však nyní viděl, měli mnohem blíže k **mágům** než k rytířům bojujícím zbraněmi.

Neznám podstatu jejich moci a sotva se s jejich kouzly někdy setkám tváří v tvář. Předpokládám ale, že jejich magie byla poměrně neurčitá, jako oni sami, jejich pláště i jejich tváře. Konec konců, museli být původně alespoň trochu neurčití, když na sebe mohli v pozdějších mýtech brát tolik různých podob.

Když mi zastoupili cestu, tušil jsem, že na řadu přijdou otázky. Neměl jsem však žádnou představu, na co by se mě strážci mohli ptát, a nevěděl jsem ani, jak jim mám odpovídat.

„Kam kráčíš, poutníku?“ Nepromluvíli, ale jejich slova jsem náhle slyšel přímo v hlavě. Pohlédl jsem do bezedné propasti pod sebou a nespátřil vůbec nic. Jezero mrtvé vody pro tento okamžik zmizelo. Pak jsem vzhlédl opět ke strážcům a v jejich tvářích jsem přečetl úžasné stáří. Stáří, ale ne život. Předě mnou nestály bytosti podobné lidem, ale neměl jsem co dělat ani s nějakými přeludy. Teprve později budou strážci obdaření lidskými vlastnostmi anebo se ve vzpomínkách promění v stíny a přízraky.

„Nevím,“ odpověděl jsem. „Sleduji prostě cestu toho, kdo po ní kráčel přede mnou. Hledám krajinu z obrazu a jdu k počátkům času... Ale doopravdy mohu říci jenom to, že si při pohledu na vás nejsem jistý vůbec ničím. Snad připomínáte některé postavy z Gloomerových obrazů...“

Zdálo se, že je má řeč překvapila. Jejich němé výkřiky se mi zabodly do hlavy a vyvolaly v ní vlny bolesti. Klesl jsem na dlažbu mostu a nedokázal se ani pohnout, když jeden z nich znovu promluvil: „Jsi opravdu tím, na koho čekáme. Naše poslání skončilo.“

Než jsem omdlel, viděl jsem ještě, jak jeden po druhém vystupují na okraj propasti a pak, podobní raněným ptákům, se zvolna snášejí do hlubin. Později snad kdosi spatřil ten obraz a vytvořil z něj příběh Sfmgy, ženy s lvím tělem a ptačími křídly, která se vrhla do hlubin, když Oidipus správně odpověděl na její hádanku. Žádná z přízračných postav sice lví tělo neměla, ale okraje mostu byly opravdu zdobené motivem připomínajícím jakousi šelmu. Je však také možné, že se mi to jenom zdálo. Když jsem se později

z mrákot probudil, nacházel jsem se už někde úplně jinde a na podivný most jsem se už nikdy nevrátil.

II.

Strážci mostu doopravdy vyhlíželi trochu jako postavy z obrazů Teda Gloomera.

Zejména jednu jeho malbu si budu pamatovat až do smrti. Na plátně byla nakreslena nehybná ledová pláň, kde už tisíciletí trvá noc. Planinou zvolna kráčejí nelidské bytosti -nemají kam spěchat, protože čas, jak jej známe my, se na ně nevztahuje. Snad zde v strnulém polospánku dlí už od počátku věků, ale ještě spíše si to jenom my tak představujeme, abychom vůbec mohli pojmenovat věci tak vzdálené.

Stěží lze spatřit nějaké podrobnosti či rysy oněch postav, protože celý obraz je ukryt v mlžném oparu. A přesto, že je ten svět zpravidla tak obávaný a proklínaný, já jej mám rád. Leží hluboko pod nejstaršími mohylami a ukrývá se v temných zákoutích snu, kam jen málokdo zabloudí i během dlouhého spánku.

III.

Problém mého vyprávění je v tom, že dokážu jen stěží určit, která z událostí se stala dříve a která později. Povím vám proto o svém prvním setkání s průvodci. Stalo se to v době, kdy moje posedlost Gloomerovými obrazy již vrcholila a přiměla mě k návštěvě jeho hrobu.

Malíř byl pohřben na malém hřbitově v Haverhillu nedaleko pramenů Sheyny. Jakmile jsem vstoupil mezi řady vysokých tují, pocítil jsem v srdci podivný klid, jaký obvykle předcházela další snové cestě.

Otlučené náhrobky nepůsobily nijak hrozivě a tmavomodré kamenné desky se zaprášenými nápisy v sobě

ukrývaly spíše kouzlo poezie nežli mrtvá těla; alespoň jsem měl ten dojem. Víra v upíry a strach ze zemřelých se zrodily nejspíš proto, že se lidé obávali doteku čehokoliv neznámého a cizího. Mnohdy měli také hrůzu z vlastní fantazie, kupodivu většinou právě ti, jejichž sny se ničím nelišily od bdění.

Na vedlejší hrobě zapalovala svíčku žena v černém. V ruce svírala slaměnou květinu, znamení průvodců. Spatřil jsem ji potom ještě několikrát a sledoval ji i tehdy, když se mi Gloomerova stopa ztrácela rozvátá větrem. Sám bych se bez ní daleko nedostal. Provedla mě dlouhou jeskyní, jejíž stěny byly posázené zelenými drahokamy, a ukázala mi i cestu podzemním labyrintem plným zrcadel a hořících ohňů. Byla to také ona, kdo mě za ruku dovedl až k mostu. Už nikdy mě však neoslovila, jenom tehdy na hřbitově.

Ukázala ke staré rozpadlé kašně, pohlédla přímo na mě a řekla: „Zde ze země vyvěrá silný pramen, který jsi zatím marně hledal. Už jednou jsi mu stál velice blízko a teď ses konečně rozpomněl.“

V tu chvíli jsem uslyšel zpěv vodotrysku a konečně objevil cestu, která snad vedla do země Gloomerových obrazů. **IV.**

Mnohdy se ve spletné symbolice vlastních zážitků ještě sám příliš dobře nevyznám. Je ale přinejmenším zvláštní, jaký význam při mé cestě měla voda. Ochranným božstvem pramene fontány byl tvor zjevující se v podobě ledňáčka. Jeho bratři vládli magií ještě mnohem vyšší a panovali nad veškerými vodami.

Že se jedná o bohy, jsem původně vůbec nevěděl. Považoval jsem je za obyčejné, byť výjimečně krásné vlaštovky, ledňáčky, labutě a černé lysky. Jak jsem později zjistil, byla ovšem ptačí podoba pouze jednou z mnoha, v níž se mohli nechat vidět.

Pobýval jsem mezi nimi několik dní. Krajina kolem pramene byla porostlá stromy, ale země samotná byla naopak téměř holá a i v bezprostředním okolí fontány velmi vyprahlá. Na obzoru místo ze všech stran obklopovaly žluté pískovcové skály.

Nedovedu říci, co se během těch několika dní odehrávalo v mé mysli. Dokážu psát jenom o tom, co jsem tenkrát dělal. Ostatně, pocit, jako bych se sám na sebe pouze díval odněkud zvnějšku, jsem poznal už mnohem dříve.

Ráno jsem vždy procitl nedaleko fontány a vydal se na cestu k horám. Jakmile se však přiblížil soumrak, nějaká podivná síla mě pokaždé přiměla, abych se vrátil zpět. V noci jsem pak pohlížel na hladinu pramene, pozoroval jeho obyvatele, pil tryskající vodu a pak bez pocitu hladu upadal do bezesného spánku.

Asi bych se po nějaké době probudil před Gloomerovým hrobem - opravdu jsem měl chvílemi pocit, že kolem sebe vidím prosvítat obrysy náhrobků - ale bohové vod rozhodli jinak.

Když konečně odhalili svoji moc a zjevili se mi v podobě soch připomínajících antické vzory, poznal jsem jejich pravou podstatu a poklonil se jim. Natrhal jsem listy ze stromů podobných olivám a ozdobil jejich tváře. Prosil jsem je o všemožné rady a vysvětlení, ovšem oni mi vyhověli jen zčásti. Ani oni sami všechno neznali a na mnoho věcí odpovédět prostě nedokázali.

Nabízel jsem jim za odměnu mnoho věcí, které se v kraji kolem fontány nikde nenacházely, ale oni se tomu jenom smáli:

„Co by nám mohl poskytnout tvůj přesvětlený svět, kde se nikdo nehlásí k svému stínu?“ divila se lyska.

„Jaké poklady lze získat ze země, která se rozešla s tajemstvím a žije jenom bděním?“ nechápala vlaštovka.

„Navštívil jsem jednou tvoji říši a všichni se tam stále jen hloupě smáli. Nerozuměl jsem tomu. Kdo je opravdu rozumný, dává přece přednost pláči a hlubokému tklivému smutku velkých básníků,“ řekl mi ledňáček.

Jeho slova se mi zdála pravdivá a sám bych své pocity dokázal stěží vyjádřit lépe. Vládcům vod mě už mezitím stihli hluboce dojmout svou vlastní poezií; zdálo se mi, že je tak nějak podobná obrazům Teda Gloomera. Zeptal jsem se tedy ledňáčka - byl mi z nich všech nejsympatičtější, třebaže ostatní jej zřejmě převyšovali postavením i mocí - zda se s malířem někdy setkal a zda mi pomůže při další cestě.

Na obě otázky přikývl, ale dodal, že se pro tuto chvíli musíme rozejít. „Ještě se setkáme, ale nebude to hned. Teď půjdeš zpátky, byť tě asi návrat domů nikterak netěší. Tudy však dál jít nemůžeš. Síla vod sice časem podemele pískovcové skály kolem nás, ale k tomu dojde až za mnoho let.“

Sotva je totiž podstatné místo, kde spočívá tělo Teda Gloomera, a proto tímto směrem nepronikneš příliš hluboko. Ani

samotný malíř není zvlášť důležitý, jde hlavně o jeho umění, to tvoří základ legendy. Pokus se projít přímo skrz některý z oněch tak působivých obrazů a pak se naše osudy zase na chvíli spojí.“

Prosil jsem ledňáčka i jeho bratry, aby mi umožnili zůstat dál v zemi kolem pramene, ale oni odmítli. Viděli, že pláču, a vlaštovka se mě proto snažila utěšit: „Nebud' smutný. Vždyť kdo chce odejít, ten vždy nějakou cestu

najde, byť při tom zabloudí. Nejde ale ani o to, zda někam dojde, důležitá je vůle opustit radost i štěstí kvůli něčemu mnohem vznešenějšímu.

Tvá země se jen neprávem vydává za skutečnou, sama je ještě mnohem méně než přelud. Podle znamení z ní básníci nakonec odejdou a Mocnosti pak nechají svět propadnout zkáze. Sejmou iluzi a ti, kdo se předtím tolik báli vlastních snů, zjistí, že bez kouzla iluze sami nejsou nic. Kdo se vyhýbal smutku a slzám provázejícím každou cestu, ten i se svým prázdným úsměvem zahyne, až se naplní znamení a přijde čas. Myslím však, že tvé kroky povedou do jiných světů, takže se pro to nemusíš trápit.“

V.

Vlaštovčina slova si od té doby opakuji neustále a opakoval jsem si je i ve chvíli, když jsem opět procitl na haverhillském hřbitově. Jako kdyby mě náraz vichru vrhl zpět skrz zrcadlo, takový byl můj pocit z návratu do říše bdění. Slyšel jsem, jak se skleněná tabule zrcadla s třeskotem vysypala, vodotrysk blýskající se barvami drahokamů utichl a já stál mezi polorozpadlými náhrobky před dávno zašlou deskou z tmavomodrého kamene. Byla noc a chladno.

Chvíli jsem měl pocit, jako by náhrobní deska představovala další bránu. Zdálo se mi, že kdesi hluboko pod ní se nachází průchod, který otvírá cestu mimo čas. Náhrobek nebyl obyčejným náhrobkem, třebaže napohled tu snad mohla být určitá podobnost. Kašnu, která mě přivedla k prýstící fontáně, jsem však v ledovém třpytu hvězd neviděl a na sousedních hrobech nehořela žádná svíčka. Má průvodkyně zmizela a já neznal slova, kterými bych ji mohl přivolat zpět. Jen kvítek slaměnky ukazoval místo, odkud na mě předtím promluvila.

Bezmyšlenkovitě jsem si otřel krev z pořezané tváře. Rudá kapka dopadla na šedomodrý kámen právě tam, kde jsem pod vrstvou prachu tušil nápis. Jak se krev pomalu vsakovala, viděl jsem vystupovat písmena tvořící malířovo jméno. Zdálo se mi, jako by deska přede mnou ustupovala a propadala se do nitra země. Předešlý dojem obrovské hloubky nacházející se pode mnou ještě zesílil.

Pak jsem si však znovu protřel oči a kouzlo zmizelo. Ledňáček měl pravdu, nepodařilo se mi otevřít bránu tam, kde žádná nebyla. Mohl jsem vědět, že cesta do podsvětí nevede skrz hroby, ale jen hlubokými jeskyněmi. Důležitá byla opravdu pouze kašna, ne náhrobek sám o sobě. V něm se skrývalo jen tělo Teda Gloomera a ne jeho umění.

Když záře jitřenky pohasla a na východě se objevily první paprsky svítání, opustil jsem místo, kde se malíř narodil a byl pohřben, abych se do městečka u pramenů Sheyny už nikdy nevrátil.

VI.

Dlouho jsem přemýšlel o tom, co mi řekli duchové vod během našeho loučení. Můj dojem ze světa bdění byl totiž velice blízký jejich slovům. Nechápal jsem, proč se lidé zpravidla vyhýbají vlastní fantazii, děsí se přízraků a dávají přednost prázdnému štěstí. Radost přece není vznešená, jen zkáza a zmar jsou krásné a hodné zájmu básníka. Všichni se tak dlouho vyhýbali snům jako něčemu neskutečnému, až se i sama skutečnost vytratila jako sen.

Třebaže Ted Gloomer vnímal věci zřejmě jinak než já, v něčem jsme si byli podobní. Poslyšte, co si napsal do deníku:

„Paprsek slunce proniká vším, nepostaví se mu temná hladina moře, prozáří zemi a umí číst i v lidských myšlenkách. Přesto jsou však i místa, kde se svit slunce (ale nikoliv hvězd) odrazí. Zažil jsem okamžiky podobné pohledu do kouzelného zrcadla, odkud se mi však nevydal vstříc můj vlastní obraz.“

Naopak, já sám se skrz mlžný závoj vypravil do přízračné říše. V těch končinách vyvěral silný pramen, starší než dávnověká města i podivní tvorové obývající zemi před zrozením lidstva. Zatímco za stěnou spánku pražilo slunce, na této straně zrcadla zakrývala měsíc šedá mračna a v dálce šuměl příboj. Zdálo se mi, jako kdyby stín vysál život ze skutečnosti a přetvořil jej v úplně jinou podobu.

Má duše se již ze světa stínu nikdy nevrátila zpět. Nevím, zda mám být rád, či se toho naopak děsit. I teď, když mé tělo dlí zde, vnímám věci ostatním skryté, vidím břeh za mostem a jeho ponuře krásné kraje, jezera mrtvé vody a bytosti podobné spíše stromům než lidem.

Řekli mi, abych dal svým malbám dar řeči, aby mluvily o tom, co uvidím. Nestojím o slávu, ale třeba ukážu cestu někomu, kdo přijde po mně a dokáže dojít dál. Strážci jsou netrpěliví, protože jejich poslání se jim *zdá již příliš dlouhé*. Myslí si ale, že se naplní už brzy. Chvíli se dokonce domní-

vali, že já jsem tím, na koho čekají, ale žádné znamení jim to nepotvrdilo.“

VII.

Své pocity si může zaznamenávat každý, ale jediná stránka z deníku Teda Gloomera je jistě něčím

výjimečným. Nalezl jsem ji krátce před svojí poslední poutí k mostu. Netvrdím, že malíř byl duševně vyrovnaný člověk, ale musíte uznat, že byl-li blázen, byla v jeho šílenství alespoň jistá důslednost.

Už od dětství - a možná právě tady jsem měl svůj příběh začít - jsem měl neustále pocit jakéhosi očekávání. Čekal jsem na chvíli, kdy se ponořím do vln řeky a ona mě vpustí do svých stinných zákoutí, do mrtvých ramen obrostlých rákosím, na místa všem zapovězená.

Celý svůj život jsem proto vnímal jako něco, co se děje jenom mimochodem, mimo mne, a vlastně se mě ani příliš netýká. Jeviště s herci, diváky a nudným režisérem.

Obrazy Teda Gloomera na mne silně zapůsobily mimo jiné i proto, že malíř měl kromě nespoutané imaginace i schopnost sdělovat své pocity lidem podobně vnímavým. Já tehdy psal básně pouze pro vlastní, trochu morbidní uspokojení a nenapadlo mě, že bych jimi mohl někomu něco sdělit.

Nutno ovšem říci, že Gloomer byl malířem vcelku průměrným a nikdy nedosáhl žádného oslnivého úspěchu. V očích kritiky mu scházela technická zručnost, třebaže o jeho talentu vcelku nikdo nepochyboval. Dokonce ani Gloomerovo zmizení neupoutalo příliš pozornosti a tisku stálo sotva za zmínku.

Já však už v jeho raných malbách - které se mi nicméně ještě příliš nelíbily - nacházel stopy jakési bizarnosti a iracionality, která čekala jenom na nějaký impuls, aby se mohla plně rozvinout. Nikdy nevytvářel ony pohlednicové kýče v podobě usměvavých andílků, které mě vždycky tolik znechucovaly.

Během ročního pobytu v cizině, kdy jsem na poušti Kala-hari studoval staré křovácké jeskynní malby, jsem pochopitelně nemohl sledovat umělcův vývoj, a proto pro mě změna jeho stylu byla překvapením.

Ted Gloomer prošel jakousi nepochopitelnou proměnou. Jeho plátna dříve zářila lesklými barvami planoucích hranic. Umělcův tvůrčí zápal hraničil s až maniakální posedlostí. Teď se vše skrylo do šedi, na některých obrazech bylo vidět zdánlivě nemyslitelné splnutí světla a stínu, třpytu a tmy. Modravé paprsky hvězd tonuly v mlze, tvář měsíce se skryla za závojem noci a sluneční kotouč zahalila přízračná oblaka. Nebe bylo nakresleno spíše ocelově šedé než čistě modré, moře zase temně zelené a pokryté ledovci.

Listy stromů orval vítr, větve byly holé nebo obsypané jehličkami sněhu. Námětem, který se zvláště často opakoval, byly trosky budov a stopy řádění rozběsněných živlů podivně kontrastující s všudypřítomným beztvarým klidem. Domy na obrazech měly bílý odstín, řekl bych až pochmurně bílý, třebaže to vyjádření odporuje každodennímu vnímání barev. Úlomky rozbitých věží stále čněly do nepředstavitelné výšky, šúty hor zdánlivě nikde nekončily a jen zvolna se ve vzduchu vytrácely, jako by byly obaleny rubášem.

Na jednom z obrazů připlouvala loď ke břehům připomínajícím spíše krajinu na jiné planetě, další plátno představovalo prostor bez konce, kde zdi splývaly volně od nicoty k nicotě, aniž by je narušil jakýkoliv vzor, a jen odkudsi zdálky prosvítaly přízračné Vyzáblé tváře.

Ted Gloomer sám zřejmě neměl jasno v tom, zda se nemá svých fantazií bát. Hrůza ze snového světa, mnohdy vlastní nejen přízemním lidem, jej částečně také ovládala. O tom svědčily občasné motivy vampýrů, démonů, příšer s chapadly a obrovských krys. Labutě, vlaštovky, černé lysky ani ledňáčky jsem na jeho plátech nikdy nespatriil.

Gloomer zřejmě nečetl příběh o Stříbrném klíči a nesetkal se tedy s onou kouzelnou větou o skutečnosti a snu, ale nepochybuji o tom, že sám něco podobného prožil.

Jednoho dne se totiž na cestu do země svých snů vydal a od té chvíle jej nikdo nespatriil. Bezduché tělo později objevené tuláky uprostřed nedozrnlých kukuřičných lánů už Gloo-merovi jistě nepatriilo a ani hrob v Haverhillu nebyl místem jeho posledního odpočinku.

vra.

Vloupal jsem se do Gloomerova domu, neboť jsem žádný z jeho obrazů nevlastnil a potřeboval jsem si připomenout jejich krásu. Nalezl jsem tak mimo jiné i malířův deník.

Vybral jsem si plátno s ledově zeleným mořem a jemnou fialovou září prosvítající skrz mlhu. Dlouho jsem hleděl na zatažené nebe a snažil se nalézt na něm nějaký bod, kterého bych se mohl zachytit. Z dálky ke mně doléhal třepot křídel, nárek a pomalý smutný nářev.

Náhle jsem se přenesl o čtyři tisíce let zpátky a uviděl hořící město Ur drancované Elamity. Dobyvatelé projížděli mezi troskami domů a vraždili poražené. Patronka Uru na sebe vzala podobu ptáka a s žalostným křikem odlétala pryč. Poslední žijící obyvatelé za ní hleděli, plakali a pak začali zpívat tklivou píseň:

Naše paní jako třepotající se pták město své opustila, Ningal jako třepotající se pták město své opustila, Ó Nanare, Ur je zničen, lid jeho rozptýlen...

Uvědomil jsem si, že tato verze příběhu se mě netýká. Do nářevu proniklo šumění vln. Vše zmizelo stejně

náhle, jako se objevilo. Stál jsem na písku z drobných perliček a pod bledými útesy se znovu setkal s přítelem ledňáčkem. To od něj pocházel ptačí křik, ne od Ningal.

Díky němu jsem se nakonec dostal přes zelené jezero, jehož voda byla mrtvá a přinášela smrt všemu, čeho se jen dotkla; přesto však byla podivuhodně krásná.

Postavili jsme dřevěný vor a ledňáček se změnil v lodi-voda. Z cedrového kmenu si vyrobil bidlo a odrážel jím naše plavidlo od písčitého dna. Když padla noc a kolem nás se začali stahovat obrovští černí žraloci - kterým zřejmě mrtvá voda nemohla ublížit - promluvil k nim mně neznámou řečí a oni dále pluli s námi bez toho, aby nás jakkoliv obtěžovali.

Ráno jsme pak opět přistáli u břehu a má cesta vedla dále místy mnohdy nepopsatelnými. Často bych se rád zastavil, ale přesto jsem pokračoval dál a dál a když mě ledňáček a jeho bratři nemohli již následovat, objevila se znovu má krásná průvodkyně.

Už jsem se zmínil o obrovské jeskyni vedoucí k řiši mrtvých, ale o mnoha dalších divech jsem zatím neřekl vůbec nic. Pobýval jsem se sběrači listů podobných jerbě, které se spárují na nápoj vždy chladnější než led. Potkal jsem půvabné víly, ale s žádnou z nich se nemiloval, protože má průvodkyně mi byla v takových chvílích vždy nablízku. Setkal jsem se s vlkodlaky i upíry, ale popravdě řečeno mě mnoho jiných tvorů zaujalo víc.

V paměti mi ještě utkvěla oblast Mnaaru, kde jsem narazil na ochočené oranžové sépie. Tito milí a přátelští tvorové trávilí všechn svůj čas hovory o filosofii a bohatí mnaarští měšťané považovali za čest, pokud jim mohli nabídnout vybranou lahůdku pro zahnání hladu.

Občas jsem snad procítl, ale vždy jsem si zapamatoval krajinu okolo natolik přesně, že mi nedělalo žádné potíže se při první vhodné příležitosti zase vrátit. Zatímco mě policie zatýkala pro vloupání, já procházel průsmkem v Ifarijských horách, kde jinak sídlí ti nejmoudřejší z národa Kentaurů. Za těmi horami byla oblast plná sopek. Mezi oblaky dusivého sirného dýmu jsem po dlouhém hledání našel napůl zavalenou jeskyni, která směřovala do podsvětího království.

A po další cestě jsem opustil i řiši mrtvých a došel až k mostu.

IX.

V zemi za mostem jsem byl očekáván, ale přesto mě poslali zase zpátky, abych psal o tom, co Ted Gloomer na svá plátna maloval. Mnohé snové obrazy pokryjí stránky papíru a slova budou ukazovat směr těm, kdo sami poznají prázdnotu světa bdění, odvrhnou smích a dají přednost zemi nacházející se za zrcadlem, zemi, kde pramení fontána a kde se rodí sny, ať už dobré či zlé.

Staré báje umožní letmo nahlédnout za bránu spánku a všichni hrdinové i netvoři zde na poutníky čekají, zatím skryti ve stínu. Krajiny, jež jsem poznal na své cestě jen letmo, odhalí část svých pokladů, ale tak, aby zůstaly dál zahalené tajemstvím. Najdete-li své průvodce, spatříte mramorové sloupy, hluboké hvozdy i řady polorozpadlých soch, květy mnoha barev i perly v písku na pobřeží.

A pak...

Až poslední přítel poezie opustí skutečnost, ona sama se ukáže nicotnější než delirický přelud, páni vod ji nechají zaplavit vlnami, bohové v podobě ptáků budou poletovat nad hladinou a světa bdění nebude více.

Vzkazují to vládci říše za mostem.